

Opdrachtgever:

ACCENT Adviseurs
T.a.v. De heer R. Mennen
Luchthavenweg 13E
5657 EA Eindhoven

Datum: 13 november 2025**Onderwerp:**

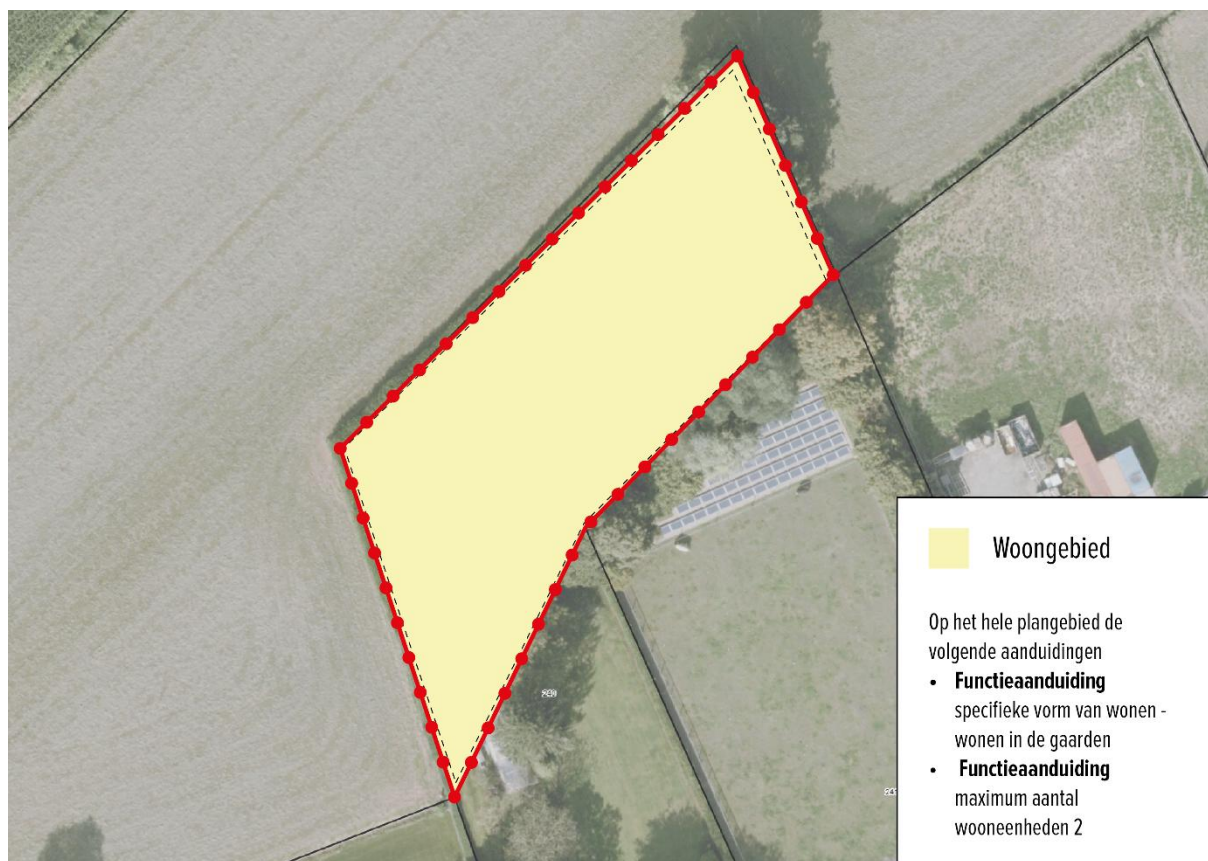
Rapportage Quicksan Ecologische Waarden Kapelweg 22, Best
(ons kenmerk: 25-2105)

Opgesteld door:

De heer M.J.M. Coenen

Geachte heer Mennen,

Hierbij ontvangt u van ons de rapportage inzake het uitgevoerde quickscanonderzoek ter plekke van de onderzoekslocatie gelegen aan de Kapelweg 22, te Best, zie figuur 1.

Figuur 1: Onderzoekslocatie Kapelweg (groengebied behorend bij huisnummer 22), Best

Aanleiding

Gemeente Best is bezig met de realisatie van een nieuwe woonwijk in het buurtschap Aarle. Het doel is dat deze nieuwe wijk, genaamd Aarlesche Erven, uiteindelijk zal voorzien in circa 880 woningen.

De ontwikkeling van deze woonwijk vindt gefaseerd plaats. Op dit moment wordt voor fase IV van Aarlesche Erven de planologische procedure, in de vorm van een uitwerkingsplan, doorlopen voor de realisatie van 150 woningen.

Om tot een betere stedenbouwkundige opzet en afronding van deze deelfase te komen is het wenselijk om aan de zuidzijde van fase IV van Aarlesche Erven een deel van de gronden behorend tot de Kapelweg 22 te betrekken bij de planvorming (2.382 m²), als onderdeel van het TAM-omgevingsplan.

Het doel is om ter plaatse twee vrijstaande woningen te realiseren en de overige gronden in te zetten als onderdeel van de openbare ruimte en/of groene inpassing. De huidige aanwezige bebouwing blijft intact.

Vanwege deze ruimtelijke ingrepen is het vanuit de Omgevingswet (Bal) noodzakelijk om zicht te krijgen of er effecten optreden ten aanzien van beschermde natuurwaarden (planten en dieren) en om vanuit dat kader de ingreep te toetsen aan de verbodsbepalingen van de Omgevingswet.

Onderzoeksmethodiek

Om zicht te krijgen op de aanwezigheid van beschermde soorten is de onderzoekslocatie onderzocht op het mogelijk aanwezig zijn of kunnen zijn van beschermde soorten planten en dieren. Dit onderzoek is uitgevoerd op 2 oktober 2025. Hierbij is de onderzoekslocatie onderzocht en beoordeeld of er mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde diersoorten en jaarrond beschermde nesten van vogels aanwezig kunnen zijn. Inpandig onderzoek is niet noodzakelijk, omdat de bebouwing blijft staan en hier geen ingrepen plaatsvinden.

Voorts is gekeken of er op en rondom de onderzoekslocatie beschermde of bijzondere planten voor (kunnen) komen, die met de voorgenomen werkzaamheden mogelijk een deel van hun leefgebied/foerageergebied verliezen.

Er is tijdens het onderzoek verder gelet op mogelijke andere functies van soorten in en rondom de onderzoekslocatie.

Voorafgaande aan de rapportage is een aanvullende literatuurstudie uitgevoerd ten einde vast te stellen of er beschermde en/of bijzondere soorten aanwezig (kunnen) zijn.

Foto 1: Beeld vanaf het midden van het perceel richting Kapelweg

Huidige situatie

In de huidige situatie is de locatie voorzien van een rijkelijk begroeide tuin met verschillende soorten hoopgaande en goed ontwikkelde bomen, struiken en laagblijvende vegetatie, afgewisseld met siergazon. De bebouwing vormt geschikte broedlocaties voor gebouwbewonende vogelsoorten en biedt tevens geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen. Omdat deze woning intact blijft treden in er in geval geen effecten op ten aanzien van eventueel aanwezige nestlocaties en/of verblijfplaatsen.

In de aanwezige bomen kunnen eveneens geschikte boomholtes zijn waar vleermuizen in kunnen huisvesten.

Uit de literatuurstudie blijkt dat er meerdere beschermde soorten in de directe nabijheid aanwezig zijn, waaronder diverse soorten amfibieën, reptielen, broedvogels met jaarrond beschermde nesten, vleermuizen en kleine marterachtigen.

Aanwezige natuurwaarden

Broedvogels (al of niet met jaarrond beschermde nesten)

Ter plekke van de onderzoekslocatie is vastgesteld dat de groene inrichting en de landelijke ligging van de locatie mogelijk dienstdoet als broed- en foerageergebied voor steenuilen. Daarnaast vormt de locatie een geschikt broed- en foerageergebied voor tal van andere vogelsoorten.

Uit de literatuurstudie blijkt dat er binnen het kilometerhok meerdere soorten voorkomen (al of niet met beschermde nesten), zie bijlage 5.

Op basis van het aanwezige habitat is het uitvoeren van nader soortgericht onderzoek naar het aanwezig zijn van vogels met beschermde nesten noodzakelijk (steenuil, ransuil (cat. 1 t/m 4), spechten en torenvalk (cat. 5)).

Foto 2: Er is zeer divers broedbiotoop aanwezig voor vogels

Foto 3: De aanwezigheid van het kleinschaligheid betekent voor veel soorten een ideale broedplaats

In het kader van de Omgevingswet (Bal) kan geconcludeerd worden dat er mogelijk sprake is van aanwezigheid van meerdere vogelsoorten met jaarronde nestbescherming (cat. 1 t/m 4) en soorten waarvan getoetst moet worden of er meer dan afdoende alternatieve broedlocaties en foerageergebieden overblijven na de ingrepen (cat. 5 soorten). Nader soortgericht onderzoek naar deze soorten is dan ook aan de orde om dit te kunnen bepalen.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is geconcludeerd dat er in de bebouwing geschikte in-/uitvliegopeningen zijn voor vleermuizen. Omdat de ze bebouwing intact blijft zijn effecten op mogelijk aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten uit te sluiten.

In de aanwezige bomen kunnen ook vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn van (boombewonende) vleermuissoorten. Indien er bomen gekapt worden met geschikte holtes of scheuren in de bast kunnen deze verloren gaan.

De nieuwbouw op het perceel kan verder leiden tot en afname aan kwalitatief en frequent gebruikt jachtgebied voor meerdere soorten vleermuizen, aangezien de ingreeplocatie zeer geschikt is als (essentieel) foerageergebied door het aanwezig zijn van optimaal ontwikkelde en voldoende dicht en hoogopgaande bomen en of struiken.

In hoeverre er effecten zijn op het jachtgebied kan op voorhand niet worden gesteld. Hiervoor is dan ook een nader onderzoek voor benodigd. Zonder resultaten uit een dergelijk nader onderzoek is een gedegen toetsing aan de verbodsbepalingen van de Omgevingswet, ten aanzien van mogelijke effecten op vleermuizen door de ingreep, vooralsnog niet mogelijk.

In het kader van de Omgevingswet kan geconcludeerd worden dat er sprake is van een kwalitatief hoogstaand jachtgebied en mogelijke aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen. Nader soortgericht onderzoek is aan de orde om te kijken of de ingrepen negatieve effecten hebben op de daar aanwezige vleermuizen. Op basis hiervan kan een gedegen toetsing aan de Omgevingswet uitgevoerd worden.

Foto 4: De locatie vormt een geschikt (essentieel) foerageergebied voor vleermuizen

Vaatplanten (muurplanten)

Er zijn geen bijzondere en/of beschermde plantensoorten aangetroffen op deze locatie. De planten die er groeien komen algemeen voor, zijn vooral gecultiveerd en het vernietigen van deze groeiplekken zal niet leiden tot een effect op de gunstige staat van instandhouding van die soorten.

Uit de literatuurstudie blijkt wel dat er enkele bijzondere en rode lijst soorten groeien binnen het kilometerhok, maar deze zijn niet te verwachten in de gecultiveerde tuinbeplanting.

Dit komt met name door het gebruik en de onderhoud van de siertuin, maar vooral omdat er geen optimale groeiomstandigheden ontwikkeld zijn.

Effecten op bijzondere en/of beschermde planten treden niet op, omdat deze niet aangetroffen en zeker niet te verwachten zijn op en rond het pand en de andere delen van de ingreeplocatie.

Overige soorten

Amfibieën

Op en rondom de onderzoekslocatie zijn diverse andere soorten te vinden zoals amfibieën waaronder alpenwatersalamander en poelkikker. In de directe omgeving komen ook andere soorten voor zoals boomkikker, kamsalamander en rugstreeppad, maar voor deze soorten is het aanwezige waterelement niet geschikt en ook het landhabitat (voor boomkikker) is niet geschikt.

Wij achten het wel noodzakelijk onderzoek te doen naar de aanwezigheid van amfibieën (alpenwatersalamander en poelkikker).

Reptielen

Er zijn waarnemingen bekend uit de directe omgeving van onder meer levendbarende hagedis, hazelworm en ringslang. Hazelwormen en levendbarende hagedissen zijn op deze locatie niet te verwachten vanwege de intensieve beheersvorm van het gebied. Ringslangen echter kunnen wel degelijk voorkomen in de aanwezige habitats.

Wij achten het dan ook noodzakelijk hier een onderzoek voor uit te voeren.

Grondgebonden zoogdieren

Uit de geraadpleegde literatuur en op basis van het aanwezig habitat is het te verwachten dat soorten als bunzing en wezel de onderzoekslocatie gebruiken als leefgebied, of als onderdeel ervan gebruiken.

Om dit uit te kunnen sluiten is nader onderzoek noodzakelijk.

Uit de geraadpleegde gegevens en op basis van inzicht van het terrein tijdens het veldwerk verwachten we verder geen andere beschermde en/of bijzondere soorten op de locatie.

Literatuurstudie en internetbronnen (bijlage 1)

In bijlage 5 zijn de aangetroffen soorten in de directe omgeving opgenomen (Bron: NDFF). Op basis van expert judgement kan ook geconcludeerd worden dat enkele soorten de locatie kunnen gebruiken als leefgebied of als onderdeel ervan en dat nader onderzoek benodigd is.

Conclusies

Op basis van het onderzoek en in het kader van de Omgevingswet (Bal) kan gesteld worden dat:

- ✚ Er mogelijk effecten optreden door de ingreep op enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten oen soorten waarvan bekeken moet worden of er in de directe omgeving voldoende alternatieve broedlocaties aanwezig zijn. Nader soortgericht naar eerder genoemde soorten is dan ook noodzakelijk.
- ✚ Er mogelijk effecten en daarmee overtredingen van verbodsbepalingen kunnen optreden door de ingreep op vleermuizen, omdat er mogelijk geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn in de aanwezige bomen die uiteindelijk hinder kunnen hebben van de nieuwe inrichting.
- ✚ Effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten treden niet op, aangezien de huidige bebouwing intact blijft en daarmee ook de potentieel geschikte verblijfsfunctie van deze woning. Nader onderzoek ter plekke van de bebouwing is daarmee niet nodig.
- ✚ Er mogelijk effecten op essentiële foerageergebieden en primaire vliegroutes optreden omdat deze aanwezig en ontwikkeld zijn ter plekke. Nader vleermuisonderzoek is dan ook noodzakelijk.
- ✚ Er mogelijk effecten optreden ten aanzien van beschermde soorten amfibieën, reptielen en grondgebonden zoogdieren en dat hiervoor onderzoek benodigd is.

Houtopstanden

Indien er houtopstanden gekapt worden die binnen de APV of binnen de beleidskaders van het rijk vallen en die beschermd zijn, is hiervoor een vergunning benodigd. Het is nog niet 100% zeker of en zo ja welke bomen er verwijderd worden. Dit zal met de uiteindelijke planinrichting beoordeeld moeten worden.

Bijlage 1 Geraadpleegde bronnen

www.verspreidingsatlas.nl

[Flora & Fauna Verkenner](#)

Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). – Nederlandse Fauna 1. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 416 blz., 14 platen.

Turin, H., 2000. De Nederlandse loopkevers, verspreiding en oecologie (Coleoptera: Carabidae). – Nederlandse Fauna 3. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 666 blz., 16 platen, met cd-rom.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Bijlage 2 Wettelijk kader

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Omgevingswet wordt door het Rijk verbeeld als een gebouw in aanbouw en bestaat uit een:

Hoofdspoor:

- ✚ de Omgevingswet;
- ✚ de vier Algemene Maatregelen van Bestuur;
 - het Omgevingsbesluit;
 - Besluit kwaliteit leefomgeving;
 - Besluit activiteiten leefomgeving;
 - Besluit bouwwerken leefomgeving;
- ✚ de Omgevingsregeling.

Invoeringsspoor (bestaande wetten en regels):

- ✚ de Invoeringsregeling;
- ✚ het Invoeringsbesluit;
- ✚ de Invoeringswet.

Aanvullingspoor (beleidsontwikkelingen op het gebied van natuur, bodem, geluid en grondeigendom die uiteindelijk opgaan in het hoofdspoor):

- ✚ Aanvullingsregelingen
- ✚ Aanvullingsbesluiten
- ✚ Aanvullingswetten

De fundering van de nieuwe Omgevingswet is het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dat is één digitaal loket, waarin alle wet- en regelgeving over de leefomgeving samenkomt (Omgevingsloket).

In het kader van regelgeving rond beschermde soorten zijn met name de Omgevingswet, het Besluit Kwaliteit Leefomgeving en Besluit Activiteiten Leefomgeving van belang. In de navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de relevante delen van de wet, besluiten en regelingen gegeven.

Algemene bescherming

In het Besluit activiteiten leefomgeving is een zorgplicht ten aanzien van soorten opgenomen. In het algemeen moet voorkomen worden dat bij het doden of vangen van een dier, dat dier onnodig lijdt. Verder is aangegeven dat bij flora- en fauna-activiteiten of andere activiteiten, waarbij redelijkerwijs vermoed kan worden dat dit leidt tot nadelige effecten ten aanzien van natuurbescherming, de volgende zaken verplicht zijn:

- ✚ Neem alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om gevolgen te voorkomen;
- ✚ Voor zover gevolgen niet kunnen worden voorkomen: Beperk die gevolgen zoveel mogelijk of maak deze ongedaan;
- ✚ Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: Laat de activiteit achterwege zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd.

Voor flora- en fauna-activiteiten geldt specifiek het volgende:

- a) Voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie of in de directe nabijheid beschermde soorten of voor beschermde soorten leefgebieden of groeiplaatsen aanwezig zijn.
- b) Als deze aanwijzingen er zijn wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten.
- c) Als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten;
- d) Alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen.
- e) Tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben.
- f) Het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Categorieën

De wet onderscheidt drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

1. Vogelrichtlijnsoorten (§ 11.2.2 Besluit activiteiten leefomgeving)
2. Habitatrichtlijnsoorten (§ 11.2.3 Besluit activiteiten leefomgeving) en
3. Andere soorten (§ 11.2.4 Besluit activiteiten leefomgeving).

Vogelrichtlijnsoorten

Alle van nature in Nederland in het wild levende soorten vogels, als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten, die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan, dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd.

Habitatrichtlijnsoorten

In deze categorie vallen:

- ✚ alle in het wild levende dieren, zoals genoemd in:
 - bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
 - bijlage II bij het Verdrag van Bern;
 - bijlage I bij het Verdrag van Bonn.
- ✚ planten van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied, zoals genoemd in:
 - bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
 - bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat in het Besluit activiteiten leefomgeving § 11.2.3 'soorten habitatrichtlijn' in de titel heeft, wordt deze term echter wel gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een 'nationale kop' op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen in bijlage IX onder A bij het Besluit activiteiten leefomgeving.

Regels

In de Omgevingswet staat dat het zonder omgevingsvergunning verboden is om een flora- en fauna-activiteit te verrichten. De definitie van een flora- en fauna-activiteit is 'activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten'. In het Besluit activiteiten leefomgeving is dit nader gespecificeerd. Het verbod geldt voor Vogelrichtlijnsoorten voor:

- a) het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
- b) het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het opzettelijk wegnemen van nesten;
- c) het rapen en onder zich hebben van eieren;
- d) het opzettelijk storen, tenzij het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Het verbod geldt voor Habitatrichtlijnsoorten voor:

- a) het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
- b) het opzettelijk verstoren;
- c) het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren;
- d) het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
- e) het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van beschermde planten.

Het verbod geldt voor Andere soorten voor:

- a) het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende individuen;
- b) het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
- c) het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van Andere soorten (planten).

Hierboven is voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten aangegeven dat verstoring niet is toegestaan. Niet iedere verstoring in het kader van de wet is relevant is. Het moet gaan om verstoring die voor soorten in potentie wezenlijke gevolgen heeft. Een tijdelijke verandering van gedrag valt hier niet zonder meer over. Zie voor meer informatie het volgende kader.

Juridisch kader verstoring beschermde soorten

Niet iedere toename van verstoringsbronnen leidt tot een daadwerkelijk effect dat in het kader van de wet is voorzien als verstoring. Voor een individu dat sprake is van opzettelijke verstoring als niet in de directe omgeving (tijdelijk) uitwijkmogelijkheden voor handen zijn en de functionaliteit van het leefgebied door verstoring wordt aangetast. Dit is verschillende keren bevestigd door de Raad van State. Hieronder staan twee delen van uitspraken waarin dit bevestigd is:

ECLI:NL:RVS:2009:BI3701: “Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 21 november 2007 in zaak nr. 200607283/1) geldt als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving, moet worden aangemerkt als een opzettelijke verontrusting in de zin van artikel 10 van de Ffw.” ECLI:NL:RVS:2020:1125: “Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 23 juni 2010

ECLI:NL:RVS:2010:BM8836), geldt bij de uitleg van artikel 10 van de Flora- en faunawet als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving een opzettelijke verontrusting is in de zin van die bepaling. Het tijdelijk (doen) wegvluchten voor werkzaamheden naar een rustiger plek kan niet worden aangemerkt als opzettelijke verontrusting in de zin van deze bepaling. De Afdeling volgt deze interpretatie eveneens ten aanzien van het in het vierde lid van artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb neergelegde verbod van opzettelijke storing.”

Gedragscodes en vrijstellingen

Het verbod om een flora- en fauna-activiteit uit te voeren zonder omgevingsvergunning geldt niet voor activiteiten die vallen onder een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- ✚ Aantoonbaar worden uitgevoerd in overeenstemming met de gedragscode
- ✚ Plaatsvinden in het kader van:
 - het bestendig beheer of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
 - een bestendig gebruik;
 - ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

In het algemeen geldt het verbod om een flora- en fauna-activiteit uit te voeren zonder omgevingsvergunning niet voor gevallen, te gebruiken middelen en/of soorten die zijn opgenomen in het omgevingsplan, de waterschapsverordening, de omgevingsverordening of een ministeriële regeling of een programma. Hierbij moet wel worden voldaan aan de voorwaarden, zoals die ook gelden voor de aanvraag van een omgevingsvergunning (zie tekst onder kopje “Omgevingsvergunning”). Als activiteiten in een goedgekeurd programma zijn opgenomen, moet het programma wel aan een van de volgende voorwaarden voldoen:

- Het programma moet gericht zijn op inrichting, gebruik en beheer van een Natura 2000-gebied en gericht zijn op het halen van de instandhoudingsdoelstellingen (voorheen beheerplan).
- Het programma moet gericht zijn op een evenwichtige duurzame ontwikkeling, waarbij de belasting van kwalificerende natuurwaarden in Natura 2000-gebieden afneemt of beheer, bescherming, herstel van natuurlijke habitats of de staat van instandhouding van in het wild voorkomende dieren of planten verbetert.

Verder geldt voor beschermde soorten het verbod om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit uit te voeren niet in de volgende gevallen:

- ✚ Als de activiteit is toegestaan in het kader van een andere wet én als wordt voldaan aan artikel 9, lid 1 en 2 en artikel 13 van de Vogelrichtlijn voor Vogelrichtlijnsoorten, artikel 16, lid 1 van de Habitatrichtlijn voor Habitatrichtlijnsoorten en de eisen die ook aan de omgevingsvergunning worden gesteld voor Andere soorten. Zie het volgende tekstkader voor de relevante inhoud van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.
- ✚ Als de activiteiten vallen onder instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen in het kader van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.
- ✚ Voor andere soorten geldt dat het verbod niet van toepassing is op het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis en het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Bijlage 3 Lijst beschermde soorten Omgevingswet

Europees beschermde diersoorten en plantensoorten

Beschermde soorten conform art 11.37 Bal:

Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn (ca. 700)

Beschermde soorten conform art 11.46, lid 1, onder a en e, Bal:

Van nature in Nederland voorkomende soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage IV

(inclusief Verdrag van Bern, Bijlage I en II voor zover van toepassing)

Beschermde soorten conform art 11.46, lid 1, onder a en e, Bal: Van nature in Nederland voorkomende soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage IV			
Zoogdieren	Walvisachtigen	Reptielen	Insecten (libellen)
Bever	Bruinvis	Gladde slang	Bronslibel
Hamster	Bultrug	Muurhagedis	Gaffellibel
Hazelmuis	Dwergpotvis	Zandhagedis	Gevlekte witsnuitlibel
Lynx	Dwergvinvis	Schildpadden	Groene glazenmaker
Noordse woelmuis	Gestreepte dolfin	Dikkopschildpad	Noordse winterjuffer
Otter	Gewone dolfin	Kemps' zeeschildpad	Oostelijke witsnuitlibel
Wolf	Gewone spitsdolfijn	Lederschildpad	Rivierrombout
Wilde kat	Gewone vinvis	Soepschildpad	Sierlijke witsnuitlibel
Vleermuizen	Griend	Vissen	Insecten (kevers)
Bechsteins vleermuis	Grijze dolfin	Noordzeehouting	Brede geelrandwaterroofkever
Bosvleermuis	Hille (Butskop)	Europese steur	Gestreepte waterroofkever
Brandts vleermuis	Kleine zwaardwalvis	Weekdieren	Heldenbok
Franjestaart	Narwal	Bataafse stroommossel	Juchtleerkever
Gewone baardvleermuis	Noordse vinvis	Platte schijfhoren	Vermiljoenkever
Gewone dwergvleermuis	Orka	Insecten (dag/nachtvlinders)	Planten
Gewone grootoorvleermuis	Potvis	Apollovlinder	Drijvende waterweegbree
Grijze grootoorvleermuis	Spitsdolfijn van Gray	Boszandoog	Groenknolorchis
Grote hoefijzerneus	Tuimelaar	Donker pimperlauwtje	Kruipend moeras scherm
Grote rosse vleermuis	Witflankdolfijn	Grote vuurvlinder	Zomerschroeforchis
Ingekorven vleermuis	Witte dolfin	Pimperlauwtje	
Kleine dwergvleermuis	Amfibieën	Teunisbloempijlstaart	
Kleine hoefijzerneus	Boompikker	Tijmbloewtje	
Laatvlieger	Geelbuikvuurpad	Zilverstreephooibeestje	
Meervleermuis	Heikikker		
Mopsvleermuis	Kamsalamander		
Noordse vleermuis	Knoflookpad		
Rosse vleermuis	Poelkikker		
Ruige dwergvleermuis	Rugstreeppad		
Tweekleurige vleermuis	Vroedmeesterpad		
Vale vleermuis			
Watervleermuis			
(Uitsluitend) Verdrag van Bern, bijlage I			
Planten			
Geel schorpioengras			
Kleine vlotvaren			
Liggende raket			
Tonghaarmuts			
(Uitsluitend) Verdrag van Bern, bijlage II			
Zeezoogdieren	Insecten (Vlinders)	Insecten (Libellen)	Insecten (Haften)
Walrus	Moerasparelmoervlinder	Mercurwaterjuffer	Oeveraas
(Uitsluitend) Verdrag van Bonn, bijlage I			
Monarchvlinder*	*Monarchvlinder staat niet in Bijlage I van de Conventie van Bonn, wel in Bijlage II. De soort is dus niet beschermd volgens de Ow.		

Andere beschermde dier- en plantensoorten

A. Soorten zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder a

Bijzondere soorten die in Nederland in hun voortbestaan worden bedreigd en op de rode lijst staan zijn geplaatst; deels ook soorten die vallen onder bijlage V bij de habitatrichtlijn. Ook gaat het om soorten die aanvullende bescherming vragen, ongeacht of het om bedreigde soorten gaat of niet. Voorheen voorzagen de artikelen 3.10 en 3.11 van de Wet natuurbescherming in deze aanvullende landelijke bescherming (Algehele Zorgplicht). Deze lijst geldt ook binnen de Omgevingswet, Artikel 11.27.

A. Soorten zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder a		
Zoogdieren	Waterspitsmuis	Donkere waterjuffer
Aardmuis	Wezel	Gevlekte glanslibel
Boommarter	Wild zwijn	Gewone bronlibel
Bosmuis	Woelrat	Hoogveenglanslibel
Bunzing	Amfibieën	Kempense heidelibel
Damhert	Alpenwatersalamander	Speerwaterjuffer
Das	Bruine kikker	Kevers
Dwergmuis	Gewone pad	Vliegend hert
Dwergspitsmuis	Kleine watersalamander	Dagvlinders
Edelhert	Meerkikker	Aardbeivlinder
Eekhoorn	Middelste groene kikker	Bosparelmoervlinder
Egel	Vinpootsalamander	Bruin dikkopje
Eikelmuis	Vuursalamander	Bruine eikenpage
Gewone bosspitsmuis	Reptielen	Duinparelmoervlinder
Gewone zeehond	Adder	Gentiaanblauwtje
Grote bosmuis	Hazelworm	Grote parelmoervlinder
Grijze zeehond	Levendbarende hagedis	Grote vos
Haas	Ringslang	Grote weerschijnvlinder
Hermelijn	Vissen	Iepenpage
Huisspitsmuis	Beekdonderpad	Kleine heivlinder
Konijn	Beekprik	Kleine ijsvogelvlinder
Molmuis	Elrits	Kommavlinder
Ondergrondse woelmuis	Gestippelde alver	Sleedoornpage
Ree	Grote modderkruiper	Spiegeldikkopje
Rosse woelmuis	Kwabaal	Veenbesblauwtje
Steenmarter	Kreeftachtigen	Veenbosparelmoervlinder
Tweekleurige bosspitsmuis	Europese rivierkreeft	Veenhooibeestje
Veldmuis	Libellen	Veldparelmoervlinder
Veldspitsmuis	Beekrombout	Zilveren maan
Vos	Bosbeekjuffer	
B. Soorten vaatplanten als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder c		
Akkerboterbloem	Groensteel	Rood peperboompje
Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rozenkransje
Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Ruw pazelzaad
Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Scherpkruid
Berggamander	Honingorchis	Schubvaren
Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubzegge
Blaasvaren	Kalketrip	Smalle raai
Blauw guichelheil	Kartuizer anjer	Spits havikskruid
Bokkenorchis	Karwijselie	Steenbraam
Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Stijve wolfsmelk
Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stofzaad
Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Tengere distel
Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere veldmuur
Breed wollegras	Knollathyrus	Trosgamander
Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Veenbloembies
Dennenorchis	Korensla	Vliegenorchis
Dreps	Kranskarwij	Vroege ereprijs
Echte gamander	Kruiptijm	Wilde averuit
Franjementiaan	Lange zonnedaauw	Wilde ridderspoor
Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde weit
Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wolfskers
Getande veldsla	Muurbloem	Zandwolfsmelk
Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zinkviooltje
Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zweedse kornoelje
Gladde zegge	Pijlscheefkelk	
Groene nachtorchis	Roggelelie	

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Conform Ministerie van EZ en provincies N-Br, N-H, Z-H, Zld, Gld, Utr.

Vogels jaarrond beschermde nesten	categorie	Vogels waarvan voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven	categorie
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5
Buizerd	4	Boerenwaluw	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5
Havik	4	Boomkruiper	5
Huisemus	2	Bosuil	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5
Oehoe	3	Draaihals	5
Ooievaar	3	Eidereend	5
Ransuil	4	Ekster	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5
Steenuil	1	Groene specht	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5
Zwarte wouw	4	Hop	5
		Huiswaluw	5
		IJsvogel	5
		Kleine bonte specht	5
		Kleine vliegenvanger	5
		Koolmees	5
		Kortsnavelboomkruiper	5
		Oeverwaluw	5
		Pimpelmees	5
		Raaf	5
		Ruigpootuil	5
		Spreeuw	5
		Tapuit	5
		Torenvalk	5
		Zeearend	5
		Zwarte kraai	5
		Zwarte mees	5
		Zwarte roodstaart	5
		Zwarte specht	5

Verklaring:

categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten (steenuil)

categorie 2: Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing

categorie 3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk bebouwing (geen kolonie)

categorie 4: Vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest

categorie 5: Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel

Overzicht algemene vrijstellingen soorten per bevoegd gezag

Op basis van door PS vastgestelde provinciale verordeningen en Or d.d. 14 februari 2024

Nederlandse Naam	Dr	Fl	Fr	Gld	Gr	Li	NB	NH	O	U	Z	ZH	Ministerie N&S
Zoogdieren													
Aardmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing						x				x ⁵		x	x
Dwergmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egel	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Eekhoorn						x ¹							
Gewone bosspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas	x	x	x	x		x	x	x	x	x ⁵		x	x
Hermelijn						x				x ⁵		x	x
Huisspitsmuis*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x ⁵		x	x
Molmuis						x							
Ondergrondse woelmuis	x	x		x	x	x	x	x		x	x		x
Ree	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter			x			x ²							
Tweekleurige bosspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Veldmuis*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel					x	x				x ⁵		x	x
Wild zwijn							x						
Woelrat	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Amfibieën en reptielen													
Bruine kikker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm						x ³							
Kleine watersalamander	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis						x ⁴							
Meerkikker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Middelste groene kikker/Bastaardkikker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Wettelijke belangen		Dr	Fl	Fr	Gld	Gr	Li	NB	NH	O	U	Z	ZH	N&S
8.74l, lid 1, b, 6°	ikv RO en gebruik van gebieden	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8.74l, lid 1, b, 9°	voorkomen onnodig lijden										x			
8.74l, lid 1, b, 10°	ikv bestendig beheer of onderhoud landbouw of bosbouw	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
8.74l, lid 1, b, 11°	ikv bestendig beheer of onderhoud overig	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8.74l, lid 1, b, 12°	ikv bestendig beheer of onderhoud landschappelijke kwaliteiten bepaald gebied	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x	
(geldt alleen voor vrijgestelde amfibieën) ikv bescherming wilde flora, fauna & habitats, en onderzoek & onderwijs										x				
Schadelijke handelingen														
art. 11.54, lid 1, onder a Bal	Doden	x**		x**		x**					x**	x	x	x
art. 11.54, lid 1, onder a Bal	Vangen	x**	x	x**	x**	x**	x**	x	x	x**	x	x	x	x
art. 11.54, lid 1, onder b Bal	Beschadigen of vernielen vast voortplantings- of rustplaatsen	x	x	x**	x	x	x	x	x	x**	x	x	x	x

Legenda:

x soort is vrijgesteld

* voor deze soorten daarnaast uitzondering in/op gebouwen en bijbehorende erven art. 11.54, lid 2, onder a Bal

** de vrijstelling is verleend onder specifieke voorwaarden. Doden is niet altijd voor iedere soort toegestaan. Vangen mag vaak alleen met toegestane middelen. Ga naar de betreffende verordening of regeling voor meer informatie.

¹ de vrijstelling geldt in de periode maart- april en juli tot en met november

² de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari

³ de vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september

⁴ de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober

⁵ de vrijstelling vervalt per 1 september 2024

Opmerking bij Friesland: Er gelden allerlei aanvullende voorschriften aan de vrijstelling m.b.t. doden, vangen, vrijlaten en beschadigen of vernielen van verblijfplaatsen.

Bijlage 4 Soorten specifieke zorgplicht Flora- en fauna-activiteiten

In het Bal zijn meerdere specifieke zorgplichten opgenomen, waaronder in artikel 11.27 dat toeziet op de specifieke zorgplicht voor onder meer flora- en fauna-activiteiten (daarnaast ook voor andere activiteiten, genoemd in artikel 11.22, lid 1, onder b t/m g, zoals het handelen conform een faunabeheerplan, uitoefening jacht, etc.). In het eerste lid is een vergelijkbare zorgplicht opgenomen als onder de algemene zorgplicht, namelijk dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben:

- ✘ alle maatregelen neemt die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- ✘ voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- ✘ als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

In het tweede lid van **artikel 11.27 Bal** wordt de invulling van de specifieke **zorgplicht voor Flora- en fauna-activiteiten** nader uitgewerkt. Hierin staat dat de plicht 'in ieder geval' (dus een niet-limitatieve opsomming) inhoudt dat wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van bepaalde soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats. Verwezen wordt naar de volgende soorten:

- ✘ van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
- ✘ van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
- ✘ dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX (de nationaal beschermde soorten) of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3° Ow.

Als deze aanwijzingen er zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten. Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen. Verder wordt er ook gevraagd om tijdens en na het verrichten van de activiteit na te gaan of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben.

De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

Voor meer informatie over de algemene zorgplicht en de specifieke zorgplicht Flora- en fauna-activiteiten, lees dan het artikel 'Voorstel invulling specifieke zorgplicht FF-activiteiten Ow'.

Zorgplicht voor Flora- en fauna-activiteiten, Artikel 11.27 Bal

(Lid 1 en 2: Lid 3 alleen van toepassing bij jacht)

Lid 1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b t/m g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:

- a.** alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om de gevolgen te voorkomen;
- b.** voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c.** als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Lid 2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:

1: van natura in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;

2: van natura in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;

3: dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder 3, van de wet; en

4: voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;

b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten:

c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten:

d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;

e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en

f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Bijlage 5 NDFF gegevens i.r.t. voorkomen soorten omgeving

Soortgroep	Naam soort	Beleidsstatus
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Ow - Andere soorten
Amfibieën	Bastaardkikker	Ow - Andere soorten
Amfibieën	Boomkikker	Ow - Habitatrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar
Amfibieën	Bruine kikker	Ow - Andere soorten
Amfibieën	Gewone pad	Ow - Andere soorten
Amfibieën	Groene kikker (Onb.)	Ow - Andere soorten
Amfibieën	Kamsalamander	Ow - Habitatrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar
Amfibieën	Kleine watersalamander	Ow - Andere soorten
Amfibieën	Poelkikker	Ow - Habitatrichtlijn
Amfibieën	Rugstreeppad	Ow - Habitatrichtlijn
Dagvlinders	Bruin blauwtje	Rode Lijst: gevoelig
Dagvlinders	Grote vos	Ow - Andere soorten Rode Lijst: kwetsbaar
Dagvlinders	Grote weerschijnvlinder	Ow - Andere soorten
Dagvlinders	Heideblauwtje	Rode Lijst: kwetsbaar
Dagvlinders	Iepenpage	Ow - Andere soorten
Dagvlinders	Kleine ijsvogelvlinder	Ow - Andere soorten Rode Lijst: kwetsbaar
Dagvlinders	Kleine parelmoervlinder	Rode Lijst: kwetsbaar
Dagvlinders	Oranje zandoogje	Rode Lijst: gevoelig
Insecten (overig)	Brachycentrus subnubilus	Rode Lijst: ernstig bedreigd
Insecten (overig)	Grammotaulius nigropunctatus	Rode Lijst: ernstig bedreigd
Insecten (overig)	Hydroptila sparsa	Rode Lijst: bedreigd
Insecten (overig)	Leptocerus tineiformis	Rode Lijst: kwetsbaar
Insecten (overig)	Limnephilus auricula	Rode Lijst: kwetsbaar
Insecten (overig)	Limnephilus bipunctatus	Rode Lijst: gevoelig
Insecten (overig)	Limnephilus vittatus	Rode Lijst: kwetsbaar
Insecten (overig)	Neureclipsis bimaculata	Rode Lijst: kwetsbaar
Insecten (overig)	Trichostegia minor	Rode Lijst: kwetsbaar
Insecten (overig)	Vierlijneendagsvlieg	Rode Lijst: ernstig bedreigd
Kevers	Vermiljoenkever	Ow - Habitatrichtlijn
Libellen	Beekrombout	Ow - Andere soorten Rode Lijst: bedreigd
Libellen	Bosbeekjuffer	Ow - Andere soorten Rode Lijst: bedreigd
Mossen	Echt vleugelmos	Rode Lijst: bedreigd
Mossen	Flesjesmos	Rode Lijst: kwetsbaar
Mossen	Zwart hauwmos	Rode Lijst: kwetsbaar
Nachtvlinders	Teunisbloempijlstaart	Ow - Habitatrichtlijn
Reptielen	Hazelworm	Ow - Andere soorten
Reptielen	Levendbarende hagedis	Ow - Andere soorten Rode Lijst: gevoelig
Reptielen	Ringslang	Ow - Andere soorten Rode Lijst: kwetsbaar
Schimmels	Baardige melkzwam	Rode Lijst: kwetsbaar
Schimmels	Bittere boleet	Rode Lijst: kwetsbaar
Schimmels	Bruine ringboleet	Rode Lijst: gevoelig
Schimmels	Dennenharszwam	Rode Lijst: kwetsbaar

<i>Schimmels</i>	<i>Franjekorstrechttertje</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Hanenkam</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Harige plooitruffel</i>	<i>Rode Lijst: ernstig bedreigd</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Kleine bloedsteelmycena</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Kogelwerper</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Lilabruine schorsmycena</i>	<i>Rode Lijst: bedreigd</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Oranjerode hertenzwam</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Rimpelige koraalzwam</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Roze grondschiijfe</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Ruige weerschijnzwam</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Schaapje</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Sterspoorvezelkop</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Tijgertaaiplaat</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Vingerhoedje</i>	<i>Rode Lijst: bedreigd</i>
<i>Schimmels</i>	<i>Voorjaarskluiwzwam</i>	<i>Rode Lijst: bedreigd</i>
<i>Sprinkhanen en krekels</i>	<i>Huiskrekel</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Alsemambrosia</i>	<i>Invasieve soorten</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Beemdtkroon</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Bevertjes</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Blauwe knoop</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Blauw walstro</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Bleekgele hennepnetel</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Bolderik</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Bosaardbei</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Brede orchis</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Dauwnetel</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Donkergroene basterdwederik</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Dubbelloof</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Echte guldenroede</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Gele kornoelje</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Gevlekte orchis</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Gewone agrimonie</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Grote waternavel</i>	<i>Invasieve soorten Unielijst exoten</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Gulden boterbloem</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Gulden sleutelbloem</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Hemelboom</i>	<i>Invasieve soorten Unielijst exoten</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Japanse duizendknoop</i>	<i>Invasieve soorten Unielijst exoten</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Japanse/Sachalinse/Basterdduizendknoop</i>	<i>Invasieve soorten Unielijst exoten</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Kamgras</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Klimopwaterranonkel</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Klokjesgentiaan</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Knolsteenbreek</i>	<i>Rode Lijst: bedreigd</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Korenbloem</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Krabbenscheer</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Kruidvlier</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Moerashertshooi</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>

<i>Vaatplanten</i>	<i>Moerashyacint</i>	<i>Invasieve soorten</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Moeraskartelblad</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Oosterse morgenster</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Oot</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Parelvederkruid</i>	<i>Invasieve soorten Unielijst exoten</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Rapunzelklokje</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Reuzenbalsemien</i>	<i>Invasieve soorten Unielijst exoten</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Reuzenberenklauw</i>	<i>Invasieve soorten Unielijst exoten</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Ruige weegbree</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Spaanse ruiter</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Steenanjer</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Stekelbrem</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Stijve wolfsmelk</i>	<i>Ow - Andere soorten Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Tweestijlige meidoorn</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Valse kamille</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Veldsalie</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Viltroos</i>	<i>Rode Lijst: bedreigd</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Vleeskleurige orchis</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Vlottende bies</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Watercrassula</i>	<i>Invasieve soorten Unielijst exoten</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Waterdrieblad</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Waterlepelkje</i>	<i>Rode Lijst: bedreigd</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Waterteunisbloem</i>	<i>Invasieve soorten Unielijst exoten</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Weidevergeet-mij-nietje</i>	<i>Rode Lijst: ernstig bedreigd</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Welriekende agrimonie</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Witte waterranonkel</i>	<i>Rode Lijst: bedreigd</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Zijdeplant</i>	<i>Invasieve soorten Unielijst exoten</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Zomerklokje</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vaatplanten</i>	<i>Zwartblauwe rapunzel</i>	<i>Rode Lijst: bedreigd</i>
<i>Vissen</i>	<i>Zonnebaars</i>	<i>Unielijst exoten</i>
<i>Vleermuizen</i>	<i>Gewone dwergvleermuis</i>	<i>Ow - Habitatrichtlijn</i>
<i>Vleermuizen</i>	<i>Laatvlieger</i>	<i>Ow - Habitatrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vliegen en muggen</i>	<i>Geelbandwimperzweefvlieg</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vliesvleugeligen</i>	<i>Aziatische hoornaar</i>	<i>Invasieve soorten Unielijst exoten</i>
<i>Vliesvleugeligen</i>	<i>Gouden kegelbij</i>	<i>Rode Lijst: bedreigd</i>
<i>Vliesvleugeligen</i>	<i>Kleine tuinmaskerbij</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vliesvleugeligen</i>	<i>Rinks maskerbij</i>	<i>Rode Lijst: bedreigd</i>
<i>Vliesvleugeligen</i>	<i>Veenhommel</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vogels</i>	<i>Aalscholver</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Appelvink</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Blauwborst</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Blauwe kiekendief</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Blauwe reiger</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Boerenwaluw</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Bontbekplevier</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vogels</i>	<i>Bonte vliegenvanger</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>

<i>Vogels</i>	<i>Boomklever</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Boomkruiper</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Boomleeuwerik</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Boompieper</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Boomvalk</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vogels</i>	<i>Bosrietzanger</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Bosuil</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Braamsluiper</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Bruine kiekendief</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Buizerd</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Carolina-eend</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Dodaars</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Ekster</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Fazant</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Fitis</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Fluiter</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Gaai</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Geelgors</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Gekraagde roodstaart</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Gele kwikstaart</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Gierzwaluw</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Goudhaan</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Goudvink</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Grasmus</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Graspieper</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Grauwe gans</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Grauwe klauwier</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: bedreigd</i>
<i>Vogels</i>	<i>Grauwe vliegenvanger</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Groene specht</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Groenling</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Grote bonte specht</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Grote Canadese gans</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Grote gele kwikstaart</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Grote lijster</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vogels</i>	<i>Grote zilverreiger</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Havik</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Heggenmus</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Holenduif</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Houtduif</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Houtsnip</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Huismus</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Huiszwaluw</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Ilsvogel</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Indische gans</i>	<i>Geen beleidsstatus</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kauw</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Keep</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>

<i>Vogels</i>	<i>Kemphaan</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: ernstig bedreigd</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kerkuil</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kievit</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Klapekster</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kleine barmsijs</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kleine bonte specht</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kleine karekiet</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kleine mantelmeeuw</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kneu</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Knobbelzwaan</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Koekoek</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kokmeeuw</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kolgans</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Koolmees</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Koperwiek</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kraanvogel</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Krakeend</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kramsvogel</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Krooneend</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kruisbek</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kuifeend</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kuifmees</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Kwartel</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Lepelaar</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Matkop</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Meerkoet</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Merel</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Middelste bonte specht</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Nachtegaal</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vogels</i>	<i>Nachtzwaluw</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Nijlgans</i>	<i>Invasieve soorten Unielijst exoten</i>
<i>Vogels</i>	<i>Oehoe</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Oeverzwaluw</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Ooievaar</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Patrijs</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vogels</i>	<i>Pimpelmees</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Purperreiger</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Putter</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Raaf</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Ransuil</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vogels</i>	<i>Rietgors</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Rietzanger</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Ringmus</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Rode wouw</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Roek</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Roodborst</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>

<i>Vogels</i>	<i>Roodborsttapuit</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Scholekster</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Sijs</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Slechtvalk</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Sperwer</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Spotvogel</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Spreeuw</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Sprinkhaanzanger</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Staartmees</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Steenuil</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vogels</i>	<i>Steltkluut</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Tapuit</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: bedreigd</i>
<i>Vogels</i>	<i>Tijftjaf</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Toendrarietgans</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Torenvalk</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vogels</i>	<i>Tuinfluitier</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Turkse tortel</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Vink</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Visarend</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Vuurgoudhaan</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Waterhoen</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Waterpieper</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Waterral</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Watersnip</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: bedreigd</i>
<i>Vogels</i>	<i>Wespendief</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Wielewaal</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vogels</i>	<i>Wilde eend</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Wilde zwaan</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Winterkoning</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Wintertaling</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vogels</i>	<i>Witgat</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Witte kwikstaart</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Wulp</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Vogels</i>	<i>Zanglijster</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Zeearend</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Zilvermeeuw</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Zwarte kraai</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Zwarte mees</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Vogels</i>	<i>Zwarte ooievaar</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Zwarte roodstaart</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Zwarte specht</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Zwarte wouw</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Vogels</i>	<i>Zwartkop</i>	<i>Ow - Vogelrichtlijn</i>
<i>Weekdieren</i>	<i>Dwerg-korfslak</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Weekdieren</i>	<i>Genaveld tonnetje</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Weekdieren</i>	<i>Gladde clausilia</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>

<i>Weekdieren</i>	<i>Grofgestreepte glimslak</i>	<i>Rode Lijst: ernstig bedreigd</i>
<i>Weekdieren</i>	<i>Lichte aardslak</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Weekdieren</i>	<i>Oorvormige glasslak</i>	<i>Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Weekdieren</i>	<i>Slanke poelslak</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Weekdieren</i>	<i>Wijngaardslak</i>	<i>Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Bever</i>	<i>Ow - Habitatrichtlijn</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Boommarter</i>	<i>Ow - Andere soorten</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Bosmuis</i>	<i>Ow - Andere soorten</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Bunzing</i>	<i>Ow - Andere soorten Rode Lijst: kwetsbaar</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Damhert</i>	<i>Ow - Andere soorten</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Das</i>	<i>Ow - Andere soorten</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Dwergmuis</i>	<i>Ow - Andere soorten</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Edelhert</i>	<i>Ow - Andere soorten</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Eekhoorn</i>	<i>Ow - Andere soorten</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Egel</i>	<i>Ow - Andere soorten</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Haas</i>	<i>Ow - Andere soorten Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Ow - Andere soorten</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Konijn</i>	<i>Ow - Andere soorten Rode Lijst: gevoelig</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Ree</i>	<i>Ow - Andere soorten</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Rosse woelmuis</i>	<i>Ow - Andere soorten</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Steenmarter</i>	<i>Ow - Andere soorten</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Vos</i>	<i>Ow - Andere soorten</i>
<i>Zoogdieren (overig)</i>	<i>Wezel</i>	<i>Ow - Andere soorten Rode Lijst: gevoelig</i>